

Tiedote 22.1.2018

Oppikirjailijapalkinnot jaettiin Educa-messuilla

Vuoden 2018 Oppikirjailijapalkinnot saivat Marjatta Alestalo, Antti Kohi, Helena Ruuska, Heikki Saari ja Kati Solastie.

Suomen tietokirjailijat ry:n myöntämät Oppikirjailijapalkinnot jaettiin opetusalan Educa-messuilla Helsingin Messukeskuksessa lauantaina 27. tammikuuta 2018 klo 12 salissa 102. Oppikirjailijapalkinnot ovat suuruudeltaan 8 000 euroa, ja ne myönnetään tunnustuksena laajasta ja ansiokkaasta oppiteostuotannosta. Palkinnot jakoivat Suomen tietokirjailijat ry:n puheenjohtaja **Markku Löytönen** ja varapuheenjohtaja **Tuula Uusi-Hallila**.

Marjatta Alestalo (s. 1953) on Helsingin yliopiston kielikeskuksen venäjän kielen lehtori, joka asuu Espoossa. **Antti Kohi** (s. 1969) on historian ja yhteiskuntaopin lehtori Ressun lukiossa Helsingissä, ja hän asuu Espoossa. Helsingiläinen **Helena Ruuska** (s. 1958) toimii äidinkielen ja kirjallisuuden lehtorina Helsingin normaalilyseossa. **Heikki Saari** (s. 1952) on fysiikan ja kemian lehtori Joensuun normaalikoulussa ja asuu Joensuussa. Helsingissä asuva **Kati Solastie** (s. 1965) työskentelee luokanopettajana Suutarilan ala-asteella Helsingissä.

Suomen tietokirjailijat ry:n palkinnot rahoitetaan Kopioston keräämillä tekijänoikeuskorvauksilla.

PALKINTOPERUSTELUT

MARJATTA ALESTALO

Filosofian kandidaatti Marjatta Alestalo on Helsingin yliopiston kielikeskuksen venäjän kielen lehtori. Oppikirjailijana Alestalo oli jo vuonna 1991 mukana tekemässä teosta *Venäjää aikuisille: Privet Sasha! Terve, Sasha!* Sen jälkeen syntivät *Shto novogo, Sasha? Mitä uutta, Sasha?* sekä *Venäjän kielioppi, venäjää aikuisille*. 1990-luvun satoa olivat myös televisio- ja oppikirjasarja *Kapusta Master 1 ja 2*, joista ensimmäinen osa voitti Eurovision palkinnonkin.

Ura jatkui teoksella *Taipuisa venäjä, venäjän peruskielioppi ja harjoituskirja*. Kirja ilmestyi sittemmin myös venäläisen kustantamon tekemänä englanninkielisenä versiona nimellä *Luggage, Basic Russian Grammar with exercises. Venäjää matkailijoille* -teos ilmestyi vuonna 2005. Sen pohjalta Yleisradio teki televisioon myös opetusohjelman. Alestalon viimeisin teos on oppikirjasarja *Kafe Piter 1–3*.

Marjatta Alestalo on tehnyt merkittävää työtä erityisesti aikuisille tarkoitettujen venäjän oppimateriaalien laatijana. Osan kirjoista hän on tehnyt yksin, suurimman osan työryhmässä. Niin opettajana kuin oppimateriaalien tekijänä Alestalo on luova, luotettava ja innovatiivinen. Huolellisuus leimaa hänen kaikkea työtänsä.

ANTTI KOHI

Filosofian maisteri ja Ressun lukion historian ja yhteiskuntaopin lehtori Antti Kohi aloitti oppikirjailijan uransa 2000-luvun alussa. Hän on ollut alusta lähtien mukana tekemässä historian ja yhteiskuntaopin *Forum*-sarjaa, joka lukion jälkeen laajeni niin yläkouluun teoksilla *Forum historia 7–8* ja *Forum 9 yhteiskuntaoppi* kuin alakouluunkin teoksilla *Forum I-II yhteiskuntaoppi*. Viime vuosien ajan Kohi on ollut tiiviisti mukana uudistamassa lukion *Forumia* uuden opetussuunnitelman mukaiseksi ja käsikirjoittamassa täysin uusia digitaalisia materiaaleja sähköistyvää lukio-opetusta varten.

Elämyksellisen ja ajankohtaisen *Forum*-sarjan oppikirjailijana Kohi on jatkuvasti valmis hakemaan uutta tietoa. Uuteen opetussuunnitelmaan, opetuksen digitalisaatioon ja ylioppilaskokeen uudistukseen Kohi on suhtautunut uteliaasti ja haasteita pelkäämättä. Eri koulumuotojen oppikirjatyö on avannut hänelle näköaloja opetuksen kokonaisvaltaiseen kehittämiseen.

Antti Kohi pohtii ja kokeilee kaiken aikaa uusia opetustapoja. Oppikirjaryhmän jäsenenä hän on kannustava keskustelija, joka haastaa muita oppikirjailijoita ja ohjaa projekteja määrätietoisesti kohti yhteistä tavoitetta.

HELENA RUUSKA

Filosofian tohtori ja Helsingin normaalilyseon lehtori Helena Ruuska on tehnyt pitkän uran suomalaisen äidinkielen ja kirjallisuuden opetuksen hyväksi. Hänen osaamisensa on näkynyt kustantajana, opettajana, opettajankouluttajana ja oppimateriaalien tekijänä.

Ruuska on ollut mukana 1990-luvulta lähtien monissa erikokoisissa työryhmissä laatimassa oppimateriaaleja alakouluun, yläkouluun ja lukioon. Menestyksekkäitä äidinkielen ja kirjallisuuden oppimateriaalisarjoja ovat mm. *Sanataituri* alakouluun, *Aleksis* luokille 7–9 ja *Piste* lukioon. Viimeisimpänä ilmestyi vuoden 2017 alussa *Kärki* luokille 7–9.

Oppikirjailijana Helena Ruuskassa yhdistyvät syvällinen kirjallisuuden ja kulttuurin tietämys sekä vahva käytännön opetustyön tuntemus. Hän on vilpittömän kiinnostunut siitä, miten erilaiset nuoret oppivat ja millä tavalla laadukas äidinkielen ja kirjallisuuden oppimateriaali voi tukea oppimista. Hän kiinnittää erityistä huomiota oppimateriaalien viisuaalisuuteen. Työryhmissä Ruuska pitää huolen siitä, että materiaali on myös ulkoiselta ilmeeltään helposti lähestyttävä ja oppilaita innostava.

Helena Ruuska rakastaa kieltä, kirjallisuutta ja kirjoittamista, ja se näkyy hänen oppikirjailijan työssään. Oppimateriaalin sydän on hänelle kuitenkin pedagogiikka.

HEIKKI SAARI

Filosofian tohtori Heikki Saari on tehnyt uransa fysiikan ja kemian lehtorina Joensuun normaalikoulussa.

Saari on monipuolinen oppikirjailija, joka on kirjoittanut oppimateriaaleja niin alakouluun, yläkouluun kuin lukioon jo 1990-luvun alusta lähtien. Vuonna 1992 julkaistu *Aine ja energia* -sarja yläkoulun fysiikka-kemiaan oli ensimmäinen oppimateriaalisarja, jossa hän oli mukana. *Aine ja energia* -sarja uudistettiin 2004 opetussuunnitelmaan, ja samaan aikaan Heikki Saari aloitti sekä lukion fysiikan *Physica*-sarjan että alakoulun ympäristö-luonnontiedon *Pisara*-sarjan kirjailijana. *Pisaran* ja *Physican* jälkeen Saari on ollut mukana kirjoittamassa *FyKe 7–9*-sarjaa, joka julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 2009. Vuonna 2016 otettiin käyttöön perusopetuksen uusi opetussuunnitelma, johon hän on ollut uudistamassa sekä *Pisara*-sarjaa että *FyKe 7–9*-sarjaa.

Oppimateriaalien laatimisessa Saarta kiinnostaa uuden oppiminen ja opettaminen. Hänellä on erittäin laaja-alaista osaamista niin oman alansa sisällöistä kuin pedagogiikasta, ja hän seuraa aktiivisesti kansainvälisiä tutkimuksia oppimisesta. Saari on väitellyt Joensuun yliopistossa vuonna 2000 aiheenaan *Oppilaiden käsitykset malleista ja mallintaminen fysiikan peruskouluopetuksessa*. Heikki Saarta voi hyvällä syyllä pitää merkittävänä opetuksen uudistajana.

KATI SOLASTIE

Kasvatustieteiden maisteri Kati Solastie on Suutarilan ala-asteen luokanopettaja. Juuri käytännön luokkatyö on johdattanut hänet tekemään laadukkaita materiaaleja, jotka myös helpottavat luokanopettajien vaativaa opetustyötä. Solastie on ollut mukana laatimassa alakoulun oppimateriaaleja 1990-luvun lopulta lähtien.

Äidinkielen ja kirjallisuuden sarjasta *Kirjakuja 3–6* tuli hetkessä 2000-luvun ensimmäisen vuosikymmenen menestys-sarja, ja *Forum historia 5–6* vihki alakoululaiset elämyksellisen historian opiskelun saloihin. Kaikkein voimakkaimmin Solastie on kuitenkin vaikuttanut suomalaislasten lukemaan opettamiseen. Alkuopetuksen oppimateriaaleissa hän on ollut kantavana voimana *Vipusen aapisessa* ja *lukukirjassa* vuosina 2007–2008 sekä *Seikkailujen aapisessa* ja *lukukirjassa* vuodesta 2014 alkaen. Näihin tuoteperheisiin kuuluu useita kymmeniä nimikkeitä. Solastie on käsikirjoittanut niin painettuja oppi- ja tehtäväkirjoja kuin laajoja digitaalisia opetusaineistoja ja tehtäviä. Tuoreimpiin julkaisuihin kuuluu *Seikkailujen digiaapinen*, joka opettaa koulunsa aloittavia lukemaan täysin digitaalisesti.

Työryhmien jäsenet, graafikot, kuvittajat, kirjailijat, kustannustoimittajat ja oppimateriaalien markkinoijat tuntevat Kati Solastien sitoutuneena yhteistyökumppanina. Hänen innostuksensa tarttuu helposti, ja siksi hän on myös kysytty kouluttaja.

OPPIKIRJAILIJAPALKINTO

Oppikirjailijapalkinto myönnetään vuosittain usealle tietokirjailijalle. Vuodesta 2001 saakka myönnetyn palkinnon ovat saaneet aiemmin muun muassa Hannele Cantell, Juha Herkman, Mervi Holopainen, Johanna Jämsä, Panu Kaila, Jari Lavonen, Eeva-Liisa Ryhänen, Juha Suoranta ja Paul Westlake.

Palkinnonsaajista päätti Suomen tietokirjailijat ry:n hallitus, johon kuuluivat vuonna 2017 puheenjohtaja Markku Löytönen, varapuheenjohtaja Tuula Uusi-Hallila ja jäsenet Markku Heikkilä, Jaakko Heinimäki, Päivi Kosonen, Terhi Pietiläinen, Lassi Saressalo, Jussi Pakkasvirta ja Timo Tossavainen.

Suomen tietokirjailijat ry:n palkinnot rahoitetaan Kopioston keräämillä tekijänoikeuskorvauksilla.

Haastattelut:

Marjatta Alestalo | marjatta.alestalo@helsinki.fi

Antti Kohi | 040 8233 786 | antti.kohi@edu.hel.fi

Helena Ruuska | 040 5070 316 | helena.ruuska@helsinki.fi

Heikki Saari | 040 7447 549 | heikki.saari@uef.fi

Kati Solastie | 040 1343 224 | kati.solastie@kolumbus.fi

Lisätiedot:

Anne Rutanen | viestintäpäällikkö | Suomen tietokirjailijat ry

050 351 2771 | anne.rutanen@suomentietokirjailijat.fi

www.suomentietokirjailijat.fi

Suomen tietokirjailijat ry on maamme suurin kirjailijajärjestö. Se edistää tietokirjallisuutta, jakaa apurahoja ja palkintoja sekä valvoo tieto- ja oppikirjailijoiden tekijänoikeudellisia ja taloudellisia etuja. Yhdistyksellä on yli 3 100 jäsentä.